

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vákár L. könyv- és papírkereskedése Csíkszereda, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Megjelenik minden vasárnap.

Felölős szerkesztő: Dr. ÉLTHES GYULA.
Laptulajdonos: VÁKÁR L.

Előfizetési ár: Egész évre 20 kor. (Külföldre 24 K)
Félévre 10 kor. Negyedévre 5 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak
Kéziratok nem adatnak vissza.

A csíkszeredai kepe.

Csíkszereda, június 5.

Köztudomásu, hogy a kepe a székely népnek vállain mindig súlyos teherként jelentkezett. A törvényhozás többször foglalkozott a székelyföldi kepe megváltásával. Legutóbb Gyóffy Gyula dr. országgyűlési képviselő indítványára — ki e kérdésnek egyik legalaposabb ismerője és évtizedek óta kiváló harcosa — a törvényhozás utasította a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy a kepe megváltását kimondó törvényjavaslatot terjesszen a parlament elé. Ezt Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter maga is teljes erejéből támogatta, azonban a kormányválság és a bekövetkezett forradalmi események újból levették a kepe megváltásának ügyét napirendről.

Most városunk közönségét az egyháztanács legutóbbi határozata kínosan foglalkoztatja, mert az egyháztanács az eddig is magasnak tartott 10—16—20 koronás kepe minden átmenet nélkül 100—150—200—250 koronára emelte fel.

Ezt a felemelést meg tudnók érteni, ha az a háboru alatt hirtelen meggazdagodottakat terhelné, akik városunkban elég szép számmal találhatók és bizonyára magasabb összeg fizetésére is képesek volnának. Az előbb említett összegek azonban általánosak. Elsősorban legérzékenyebben sújrik a létfenn tartással nehéz harcot vivó **közalkalmazottakat** kivétel nélkül, másod sorban a más foglalkozást űző **kis existenciákat**, akik 100 koronáképtelenek fizetni, mert csekély vagyonukájuk a háboru alatt elpusztult és azt pótolni képtelenek.

A közalkalmazottak hónapok óta **fizetés nélkül** tengetik életüket s ha később meg is kapják illetményeiket, az nem lesz elegendő a tátongó sebek időleges behégesztésére sem, mert köztudomásu, hogy az illetmények a **mindennapi kenyérre** sem elegendők.

Legviszátetszőbb az egyháztanács eljárásában az a mód, melylyel a 10—16—20 koronás kepeket átmenet nélkül 100—250 koronára emelte fel. Ez teljesen indokolatlan és elviselhetetlen. Súlyos hangokat hallunk arról is, hogy a kivetés aránytalan és nem igazságos. (Nem is igazságos, mert a megyebíró csak 50 koronával van megterhelve — holott ő vagyonos ember —

s más családokra, akiknek több jövedelmük nincs, mint amennyivel mátol holnapig élnek, színtén a fenti összeget vetették ki. Szedő.) — Kimondottan vagyonos egyének, kik káraikat többszörösen pótolhatták és láthatólag még szereztek is, 50—100 koronával vannak megróva, a négy gyermekes legkisebb közalkalmazottaknak pedig nem 50, hanem 100 koronát kell fizetniük.

Erre nem lehet azt mondani, hogy a kinek nem tetszik, az felebbezze meg, mert egyházi adó ügyében senki sem szeret felebbezni és amint halljuk, mire egy-két ember megtudta a kivetést, a felebbezési idő már le is járt. (Pedig a nemes egyháztanács megtehette volna azt a fáradságot, hogy a kepe kivétési kimutatást nyomdánkba beadja, mert mi nyomdászok szívesen kiszedjük volna és helyet szorítottunk volna a lapba — ha apró betűvel is — hogy mindenki tudta volna meg, hogy az egyháztanács tagjai milyen nagylelkűek a más emberek zsebeire. Szedő.)

Látva az általános felzudulást egy felégetett város létfenn tartással küzdő közönsége körében, e felszólalásunkat azért tettük meg a Csíki Lapok hasábjain, mert reméljük, hogy az egyháztanács az abnormalis kivetést teljes és gyökeres revízió alá veszi, a kivetést lényegesen és általánosan mérsékli (legalább annyira leszálíthatná, mint az ev. ref. egyház?! Szedő.) és megtalálja a módját annak, hogy a közérdek és magánérdek egymást megértse.

— **Bérma körut.** Gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök bérma köruton van és folyó évi június hó 12-én este 6 órakor érkezik városunkba, hol a plebániára fog szállni. A bérálás folyó hó 13-án reggel 9 órakor lesz.

— **Lemondott az amerikai delegáció két tagja.** Wilson június hó 5-én tér vissza Amerikába. Néhány nappal ezelőtt az amerikai delegáció két tagja beadta lemondását. Bullit delegátus kijelentette, hogy a lemondásának oka az, hogy a béketárgyalások f-jleményei egyáltalában nem alkalmasak a népek jövő fejlődésének biztosítására. Bullit azt erősíti, hogy Wilsonnak nem sikerült megvalósítani elveit, mert nem tudott ellenállani azoknak a nyomásoknak, amelyeket a többi államok rája gyakoroltak és így az Egyesült Államok elvi tőren kétségtelenül legyőzöttnek kell tekinteni.

A L'Indépendance Romaine washingtoni távirata szerint Wilson elnök visszatérésének időpontját véglegesen június 5-ére állapították meg. Az elnök egy francia kikötőben száll hajóra. Nem mondott le belgiumi utazásáról, de ez igen rövid tartamu lesz és vasuton fog Bruxellesbe menni.

— **Mikor kezdik meg a bankjegyek lebélyegzést.** A nagyszabedű hivatalos lapja, a Gazeta Oficiala közli a korona bankjegyek lebélyegzésére vonatkozó rendeletet. Észert a lebélyegzés június hó 10-én veszi kezdetet és július hó 10-én fejeződik be. Július 11-étől kezdve csak a szabályszerűen lebélyegzett korona bankjegyek kepezik közforgalom tárgyát. A más államokban már lebélyegzett vagy nem teljes bankjegyeket nem bélyegzik le.

— **Franchet D'Esperay tanácskozása Károlyi Gyula groffal.** A szövetséges csapatok 3 héten belül bevonulnak Budapestre. Megbízható forrásból úgy értesülünk, hogy Franchet D'Esperay Aradra érkezett és itt érintkezésbe lépett Károlyi Gyulával, a magyar antikommunista kormány elnökevel. A francia tábornok kijelentette, hogy legkésőbb három héten belül a szövetséges csapatok bevonulnak Budapestre. A magyar antikommunista kormány minden segítségét felajánlotta a szövetségeseknek, hogy megbuktassák Kun Béla kormányát, amelyet az antant jóváhagyásával alakított új kormány fog felváltani. Arad lakossága lelkesen fogadta a francia tábornokot.

A brassói magyar hadifoglyok sorsa.

A brassói internáltak táborának néhány hét óta magyar lakói vannak. Itt gyűjtik össze azokat a magyar katonákat, akiket a román csapatok elien vonultattak fel, A foglyok legnagyobb része székely.

Brassóban mintegy huszöntezer magyar fogoly katona és ezerhétszáz tiszt van. A tisztek előbb a várban laktak, most az új laktanyába vitték le őket. Meghagyták náluk a pénzüket, úgy, hogy a nőegyletek akciója folytán, saját maguk élelmezhetik magukat. Minden tiz tisztnek egy tisztiszolgálója van. A tisztek a parancsnokság engedélyével elhagyhatják a laktanyát, azonban egy fegyveres őr kíséri őket. A fogságban elég jól élnek, sokat sportolnak, futbaloznak. A napokban huszonhét nagyváradi tisztet bocsátottak szabadon Mária román királynő rendeletére. Széchenyi nagyváradi püspök ugyanis a nagyváradi tiszt asszonyok nevében kegyelmi kérényt nyújtott be a román királyi pár látogatása alkalmából.

A tisztek között van Kratochwil ezredes is, a székelyeknek Kolozsváron is jólismert parancsnoka. A mult napokban szó volt arról, hogy a katonák közül a székelyeket külön választják. Ez azonban nem történt meg.

Értesülésünk szerint a közel napokban a foglyok nagy részét, főleg pedig azokat a székely katonákat, akik megadták magukat és készek voltak a vörösek ellen harcolni, szabadon engedik. Azokat a bolsevista katonákat pedig, akik harc közben estek foglyul — értesülésünk szerint — közmunkára használják fel.

Ipartelepek Csikmegyében.

Világfordulás, sok háborus évről viszonytagsága, minden téren való nélkülözés kellett hozzá, hogy tudatára ébredjünk annak, hogy a meddig a magunk erejére támaszkodunk, annyit sem tudunk elérni, hogy a mai században élő polgárembernek legszűkebb igényeit kielégítsük.

Ipartelepeink, mint legazámottevőbb kincsünknek és vidékünk természeti szépségének első tényezője gyanánt szereplő erdőségeink irtásával foglalkozó gőzfűrészek kivül — alig voltak.

Jóllehet elég nagy számban képviselik egyetlen iparunkat, mégis oly drágául juthat a közönség az épületfához, mintha legalább is külföldről importálták volna ide.

Most kezdünk tudatára ébredni annak, hogy mi nem vagyunk gabonatermő, sem zöldség, sem gyümölcsstermelő terület, hiszen előfordulhat az az eshetőség, hogy a román gabona az itteni piacon olcsóbbá válik, mint a mennyiért itt, helyben saját gabonánkat eladni tudjuk. A jövő képe tehát — hogy itt élni és boldogulni tudjunk — az ipar fejlesztése és iparcikkek exportálása. Nálunk, a hol az energia oly sokféle alakban, mint olcsó nyersolaj, tüzfű, szén, víz, szél kínálkozik, nem kell megijednünk a kezdeményezéstől; vigyáznunk kell azonban, hogy a megnyilvánuló erők közül melyiket válasszuk, illetve a létesítendő iparágak megfelelően milyen hajtóanyagot, mint energiaforrásnak alkalmazása volna rentabilisebb. Világos dolog, amennyiben famegmunkáló — asztalos, v. parkettgyártat létesítünk, önként adódik ki, hogy a hulladék forgács, tönk, fűrészporszórban rejlő calorikus erők szabják meg az alkalmazandó gép minőségét. Itt tehát gőzgépet alkalmazunk. Széntelegek feltárolásához szintén gőzgépet alkalmazunk. Malmok, téglák és cserépgyártóház, vagy gyapjú feldolgozására alkalmas munkagépek hajtására ajánlatos (nálunk) a nyersolajmotor vagy viziturbinák alkalmazása. De itt is előrelátó gondossággal kell eljárunk. „Sohase termeljünk energiát később létesítendő ipartelepek üzembe helyezésére, hanem létesítsünk ipart és válasszuk meg a neki megfelelő energiaforrást.”

Ne vásároljunk gépet és ne építsünk turbinaberendezéseket sem — csupan azért, hogy majd csak akad valaki, aki a produkt energiából vásárolni óhajt, hanem csak akkor már, midőn a cél ismeretes.

Például ha, tegyük fel: egy szövőgyár üzembetartására 50 lóerő szükséges, akkor 50 lóerő előállítására van szükségünk, esetleg kissé többre, ha ez üzem fejlődését tekintetbe vesszük; de semmiestre sem vesszünk előre gépet és azután építünk hozzá megfelelő szövőgyárat.

Ne foglalkozunk azzal tehát, hogy újabb és újabb energia forrásokat nyitunk meg nagy tőkebefektetésekkel, mielőbb a felhasználás célját és módját ismerjük, hanem azon dolgozzunk egyesült erővel, hogy olyan ipartelepeket állítsunk fel, melyekhez ez istenadotta vidék előnyöket nyújt. Például textilipar, papír, gyapjú, len és kender gyári feldolgozása; famegmunkáló (nem fűrészes) telepek, börtgyárak, téglák és cserépgyárak stb...

A csikszeredai villanytelepen három gépegység van, melyek közül egy 60 lóerős csak részben, egy másik 60 lóerős egyáltalán nincs igénybe véve. Miért ne lehetne ezen gépeket egy Csikszeredában alakuló fent említett ipartelep üzembetartására felhasználni. Ugyebár, itt is nyugvó energia van, melybe tőkét fektettek bele, de senki sem vásárolja meg.

Frank Miklós mérnök.

A fagyos május.

Ártott-e a hűvös idő a termésnek?

A szép, verőfényesnek, a természet ujjáberedésének hirdett május csúnyán becsapta az idén ezt a szegény fázódó, az eszmék és a tények dermesztő fuvalatában didergő emberiséget.

A májusi hűvös időjárásnak az oka Cholnoky Jenő, az ismertnevű tudós szerint nagyon egyszerű: A nyugati légáramlat erősebb s ennek következtében az Ocean levegőjét kapja Magyarország. Ez az oka annak, hogy az időjárás zordabb. A mi májusunk most körülbelül olyan, mint az angliai május. Cholnoky véleménye szerint ez a barátságtalan időjárás nem ártott a vegetációnak. A vegetáció régen nem volt szebb, mint az idén. A fűvek növése olyan buja, hatalmas szénatermésre számíthatunk, amilyenre nem emlékezhettünk. Félő azonban, hogy a nyár nagyon száraz lesz és inkább ez aggasztóbb, mint a hűvös esős május, amely egyáltalán nem ártott a termésnek. A szalma termést Erdélyben ősszel vetették el mind s annak a fejlődésél a májusi eső nemhogy hátráltatná, hanem csak javára van s a gyümölcsstermés sem forog veszélyben.

Legfeljebb a korán virágzó, korai gyümölcs nem lesz olyan dus, az alma és általában a később virágzó gyümölcs fejlődését azonban nem állítja meg a májusi hűvösebb időjárás. Legfeljebb az őszi kukorica, maradt hátra és pedig az a része, amelyet nem verőfényes oldalra vetettek.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Házasság.** Ifj. Nagy Ödön állampénztári tiszt és Kalamár Rózsika Csikszeredában folyó évi május hó 29-én házasságot kötöttek.

— **Három millió korona értékű francia és angol szövet Nagyváradon.** Hétfőn megérkezett Angliából és Franciaországból az első 3 millió értékű angol és francia gyapjú szövet szállítmány Nagyváradra. A Popp és Binescu bukaresti áruháza szállította és amint megkezdtek kiárusítását, valósággal ostrom alá vette a vásárló közönség az üzlethelyiséget.

— **Ritka szaporaság.** Az „Actiunea Romana” közli, hogy Alexandria városban (Feleorman megye) egy asszony öt gyermeket szült. Az első napon egy gyermek született, a többi a második és harmadik napon. Az újszülöttek mind életben vannak, az anya azonban a kiállott nagy fájdalmak következtében kiszervezett.

— **Méhészeti utmutatás a méhészségben.** A csikvármegyei méhészegyesület méhészségében naponta a méhészet vezetőjétől bárki szakszóru felvilágosítást nyerhet a méhészetbe vágó összes munkálatokról. Ugyintén bárkinek méhcsaládok rendezését és elhelyezését, méhcsaládok szakszóru kezelését, méhészeti eszközök készítését elvállalja. Méhgyógyászoknál, méhesekekről, különbözőféle méhkaptárokról terveket is illő díjazásért elkészít. A mintaméhészetet minden érdeklődő megtekintheti.

— **Budapest éhség előtt.** A legutóbbi hírek szerint Budapesten a rendkívüli szigor következtében rend uralkodik, de az éhség mind nagyobb mérvet ölt. Aki nem vesz részt a vörös hadseregben, vagy a forradalmi szervezetekben, az nem kap enniat.

— **A bankügyeseket is eltávolították állásaikból.** Tegnap az összes nagyváradai pénzügyesek rendeletet kaptak, amely szerint a pénzügyesek mindazokat a bankügyeseket, akik ügyvédi esküt nem tettek, függesszék fel és helyük esküt tett ügyvédekkel töltsék be.

— **A kolozsvári egyetem új rektora.** A Renasteria Romana jelenti, hogy a kolozsvári egyetem rektor magnificusává dr. Sertit Puscáriu csernovici egyetemi tanárt nevezték ki, aki néhány nap mulva Kolozsvárra érkezik az egyetem újjászervezésére. Az új rektor egy kolozsvári ismerősének megbízást is adott már arra, hogy Kolozsváron egy villát vásároljon.

— **Az Erdélyrészi Építő R. T. Csikszereda város és környéke építkezési munkáinak keresztülvitelére** irodáját Csikszeredában a városháza tanácstermében megnyitotta. És megbízásokat elvállal mindennemű tervek és költségvetések elkészítésére és azoknak kivitelére. Azonkivül a mérnöki tevékenység körébe tartozó mindennemű egyéb munkálatokra. Építési tervek és költségvetések elkészítését a telkeknek a város új szabályozási térképei figyelembevételével a városi mérnöki hivattalal egyetértőleg való rendelkezésével elvállaljuk a költségvetés egy százalékaért. Megbízásokat elfogad a városháza tanácstermében és az Agrár Takarékpénztárnál az Erdélyrészi Építő R. T. megbízásából Váradai Jenő okl. mérnök. Megbízások a jelentkezés sorrendjében eszközöltetnek.

— **A német kések már konkurálnak.** Még alá sincs írva a békeszerződés s a németek már is késekkel mennek neki a franciáknak. A Boent gen és Sabin olló, zsebkes, borotva stb. solingeni gyár nemcsak a megszálló francia katonaságot árasztotta el portékáival, hanem mint a Matinben egy képviselő és a francia késművesek panaszoják, ostromát a francia ipar ellen is megkezdte. A thiersi kereskedelmi kamara közli például, hogy a késárúk tucatját az említett német cég nyolc frankért kínálja, mikor ugyanazon iparcikkeket a francia ipar 24 frankon alul nem adhatja. Az ügyet a párisi szindikátus Clémentel miniszter figyelmébe ajánlotta.

— **A szépség biztosítása.** Olyan hölgyek, akiknek szépsége egyik attribútuma az existenciájuknak, mint például a színésznők, énekesnők, varieté- és cirkuszművésznők stb., bizonyára igen élénk helyesléssel veszik tudomásul, hogy Amerikában szépség-biztosító társaság alakult. Ez a társaság kizárólag hölgyek szépségét biztosítja és azt az előnyt is adja, hogy részeket is biztosít, tehát biztosítani lehet a főattrakciót. Kinek a szeme a legszebb, az a szemét, kinek a haja, az a haját biztosíthatja. Egy énekesnő máris százötvenezer koronára biztosította szemét. Tehát ha az énekesnő szemének sugarai gyengülnek vagy kevésbé varázslatosak lesznek, úgy a társaság bizonyos összeget köteles fizetni. A szépség azonban mulékony és bizonyos kor elkövetkezésével okvetlenül elpusztul. A biztosító társaság ezt igen jól tudja s az ügyleteit ezért csak olyan időpontig köti, a meddig normális körülmények között a biztosított szépségnek meg kell maradnia. Az új biztosító társaság legbüszkébben Pawlovára, a nagyszerű orosz táncosnőre hivatkozik. Ez az ügyfelük négyszázötvenezer koronára biztosította a lábát. Egy énekesnő a hangját biztosította és pedig két millió koronára, akárcsak Caruso. A női test szépségének részleges biztosítását nyilván azért engedik meg, hogy a prämiumokat észszerű nívón tarthassák meg. A társaság prospektusából az derül ki, hogy e részbiztosítások körül a társaság a lehető legliberalisabb, mert megenged minden kombinációt, vagyis figyelembe vesz minden veszélyt. Ez annyit jelent, hogy biztosítható a fülcimpa csucsá éppen úgy, mint a köröm szelid ivü hajlása, vagy a szemöldök nemes vonala.

— **A lebélyegzett korona egyenlő értékű lesz a leu-val.** Illetékes körökben arról beszélnek, hogy a korona bankjegyek a lebélyegzés után egyenlő értékűek lesznek a leu-val. A bukaresti lap szerint ez az értékkiegyenlítés csak a belföldi forgalomban valósulhat meg.

— **A debreceni kommunisták kifizetetlen csehje.** Debreceni tudósítónk jelenti: Most folynak az államkincstár elleni követelések bejelentései. A legtöbb bejelentő a kommunista vezérek és szervek kifizetetlenül maradt számláját prezentálja. Ezekből a számlákból igen furcsa dolgok kerültek napvilágra,

Kitűnt, hogy az alkohol-tilalmat hirdető kommunista szervezetek rövid debreczeni uralmuk alatt sörért hetvenhétezer és borokért 12 ezer koronával maradtak adósok. Ugy látszik, hogy a vörösek nem vetették meg az italt, sőt a pezsgőtől sem irtóztak, mert a Bika-szálloda éttermében a többek között egy 4200 koronás pezsgőszámlát is elfeledtek kiegyenlítani.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazoknak, a kik édes kicsi Juttkánk halála által okozott mély fájdalomukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, — halás köszönetet mondunk.

Folkusfalvi Folkusházy Sándor és hitvese.

Harmincötmilliárd papírpénz Svájcban. A svájci bankokban nagy gondot okoz a Németországból és Ausztriából odaözönlő nagymennyiségű pénz. Ugy hirdik, hogy már 35 milliárdra rug az az összeg, mely az odaözönlő pénzmennyiségből keletkezett. A pénzt a szomszédos országok vagyosabb polgárai küldték ki Svájcba, mert féltették, hogy a kitört zavaros állapotok között azt erőszakkal elveszik tőlük s így a Svájcban elrejtett pénzüket megmenteni remélték.

— **Szenzációs műsorok a Moziban.** A csikszeredai Edison mozgószínházban Pünkösöd első napján: „Az amsterdami hegedűs“ 4 felvonásos regényes történet; Pünkösöd másodnapján: „Egy vőlegény kinszenvedései“ c. 4 felvonásos gyönyörű vigjáték kerül bemutatásra. Mindakét napon lesz elsőrangú kísérelő műsor is. Az előadások rendszeresen délután 6¹/₂ és este 8¹/₂ órákor kezdődnek. Helyárak rendesek. A cigányzene nem fog hiányozni. Ez alkalommal ifj. Miczi Miska és zenekara teljesen új zenedarabokat fog játszani.

— **Hat millió hindu halt meg spanyolnáthában.** Egy londoni távirat jelenti, hogy az indiai angol egészségügyi főnök, Whitz őrnagy jelentése szerint, az angol fennhatóság alatt álló Indiában hat millió hindu esett a spanyoljárvány áldozatául. A járványnak több áldozata van, mint a pestisnek az utolsó huszonkét évben. Általában a lakosság fele, több községben azonban nyolcvan százaléka halt meg a járvány következtében.

Faeladási hirdetés.

Csikszentpéter róm. kath. egyházmegye folyó évi június hó 30-án délután 2 órákor Várdotfalván az egyházmegye előljáróságának hivatalos helyiségében megtartandó szó és zárt írásbeli árverésen eladja a csobothfalvi II-ik határrészben „Határpatak feje“, „Lovaspatak feje“, „Csokánpatak feje“, „Berbécsapatak feje“ és ezek közelében levő, erdőrészekben fekvő mintegy 10—15.000 köbm. kitevő szelődöntött lucfenyő fatömeget, köbméterenként 20 korona és a tovább fenn nem tartható lábbon álló fatömeget köbméterenként 25 korona kikiáltási áron. Bánatpénz 35 000 azaz harmincöt-ezer korona.

Árverési és szerződési feltételek az árverés napján a fent megjelölt hivatalos helyiségben megtekinthetők. Felvilágosításokat nyújt dr. Pál Gábor ügyvéd Csikszeredán.

Oly vételi ajánlatok, melyek az árverési és szerződési részletes feltételeknek meg nem felelnek, elkésve nyújtatnak be, vagy a megállapított eladási feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak, figyelembe nem vétetnek.

Várdotfalván, 1919. évi június hó 1.

Csikszentpéter r. k. egyházmegye előljárósága.

Alcsiki Múmalom és Villamosmű Részvénytársaság Csikszentmárton.

Alapítási tervezet és részvényaláírási felhívás.

Alulírottak „Alcsiki Múmalom és Villamosmű Részvénytársaság“-cég alatt, Csikszentmárton telephely részvénytársaságot alapítanak.

1. A vállalat tárgya:

a) Csikszentmártonon, egy vízturbina hajtóerővel bíró, öjtáratu, magasórló és vómórló hengermúmalom, valamint a hozzátartozó szilárd épületekkel ellátott ingatlan és összes tartozékainak megszerzése üzemben tartása;

b) az előbb körülírt múmalommal kapcsolatosan létesült, világító és munkát átvívó villamosáramot termelő központ, valamint Csikszentmárton és Csikesekefalva községek engedélye alapján már létesített és üzemben levő villanyhálózat és összes tartozékainak megszerzése és üzemben tartása;

c) Mindazon anyagok és gyártmányok vétele és eladása, melyekkel a fenti iparágak, üzemükkel kapcsolatosan, rendszerint foglalkozni szoktak.

A vállalat tartama határozatlan.

2. Az alaptőke egyelőre 200 000 (kettőszázezer) korona, mely 1000 darab egyenként K 200 (kettőszáz) névértékű részvényből áll. A részvények oszthatatlanok és bemutatásra szólnak. Minden aláíró köteles a jegyzés alkalmával a jegyzett részvények névérték összegének 50%-át azon aláírási helyénél, amelynél a jegyzés történt, készpénzben befizetni.

A jegyzés alkalmával lefizetett 50% nyugtája részvény-utalványul szolgál. A hátrálékos 50% kifizetési határidejét a részvénytársaság igazgatósága határozza meg és a Csikszeredában megjelenő egyik lapban teszi közzé. Ha valamelyik részvény-utalvány tulajdonosa a további részletfizetés teljesítését a közzéteendő határidőben nem eszközölné, az igazgatóság jogosult a részvény-utalványt a befizetett összeg egyidejű megtartása mellett semmisnek nyilvánítani és az alaptőkében ilymódon beállott hiányt új jegyzés felvétele útján pótolni; a késedelmes jegyző félnek ilymódon elvesztett befizetési a tartalékalap javára esnek. Késedelmes befizetés esetén 6% kamat terítendő.

3. Az alapítók fenntartják a jogukat, hogy az első hat tagu igazgatóságot három évre kinevezhessék.

4. Az alaptőke tulajgyezése esetén az alapítók döntenek a jegyzések el-, vagy el nem fogadása tárgyában, egyszerű szótöbbséggel, fejenként számítva a szavazatokat.

5. A részvényaláírás határideje 1919. július 10.

Az alakuló közgyűlés 1919. július 15-én d. e. 9 órákor Csikszentmártonban az Alcsiki Bank Részvénytársaság üzlethelyiségében (Cseh ház) lesz. A társaság közlönye, melyben az alakuló közgyűlés is össze fog hivatni, az egyik Csikszeredában megjelenő hetilap.

6. A részvényaláírások és befizetések:

Csikszentmártonon, az Alcsiki Bank Részvénytársaságnál,

Marosvásárhelyen, az Agrár Takarékpénztár Részvénytársaságnál,

Csikszeredában,

Gyergyószentmiklóson,

Sepsiszentgyörgyön,

Kézdivásárhelyen,

az Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság fióktézeteinél teljesítendő.

A fentiek alapján, mint alapítók felhívjuk a t. közönséget részvények jegyzésére.

Csikszentmárton, 1919. évi május hó 18-án.

Teljes tisztelettel

1. Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság, Marosvásárhely.

2. Alcsiki Bank r. t. Csikszentmárton.

3. Léczfalvi Bodor Pál, az Agrár Takarékpénztár r. t. vezérigazgatója, Marosvásárhely.

4. Dr. Cseh Sándor bankigazgató, Csikszentmárton.

5. Cseh István Ker. Munkásbiztosító pénztári igazgató, Csikszereda.
6. Fekete Manó ügyvezető igazgató, Marosvásárhely.
7. Fejér Sándor ny. alispán, Csikszereda.
8. Gondos Imre földbirtokos, Csikszentmárton.
9. Incze Ignác földbirtokos, Csikcsatóság.
10. Keller István gyógyszerész, Csikszentmárton.
11. Dr. Nagy Jenő ügyvéd, Csikszentmárton.
12. Potovszky József kereskedő, Csikszentgyörgy.
13. Tompos János földbirtokos, Csikszentgyörgy.
14. Turi Zoltán bankfőnök, Csikszereda.
15. Végh István József műszaki főtanácsos, Csikszereda.

Folkusfalvi Folkusházy Sándor törvénytudós bíró és hitvese Szabó Margit mint szülők, továbbá Zsuzsika, mint testvérke mély fájdalommal, de Isten akaratában való megnyugvással jelentik, hogy drága zicsi

JUTTKÁJUK

életének 7-ik évében, 1919. évi június hó 4-n rövid szenvedés után váratlanul az Urban elhunyt.

Fájdalmas szívvel és szeretetünk könnyeivel bocsátjuk el kicsi angyalunkat és könyörgünk Urunk, hogy adjon helyet számára a te országodban a jók, igazak és áldottak között.

Női fűzős cipő, 39-es nagyság, boxbőrből megrendelésre készült, eladó. Megkapható lapunk kiadóhivatalában.

Aranybevéltás! Csikszeredában, a Moldovan A. ékszeráru cég minden törött vagy zuzott aranyat bevált, becserél, a legmagasabb napi árrban. — Ugyanott minden fajta régi használt órákat vesznek. 2-3

Hirdetés.

Csikszeredában, a Temető utcában, a Munkásbiztosító pénztár szomszédságában levő telek, melyen egy leégett ház is van, 1919. évi június 15-én délután 3 órákor, önkéntes árverésen, készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérő árverezőnek, a helyszínén eladatik.

özv. Nagy Jánosné.

Megvételre keresek egy jó karban levő 18 colos keretfűrészt (Gateert). Cim a kiadóhivatalban.

56 darab, 6—10 méter hosszú száraz faragott fenyőgerenda, Várdotfalván Ambrus Ferencné tanítónénál eladó. 1-2

Megvételre keresek két Daxlit. Cim a kiadóhivatalban.

Örömtető közönség tudomására hozom, hogy a malom állandóan üzemben van s bárki rendelkezésére áll. Fábrián János malomtulajdonos, Székelyudvarhely. 1-2

Eladó egy új 39-es finom barna zsevró férfi cipő, Csikszeredában, Szentlélek-utca 2. szám alatt.

Felcsiki műmalom és elektromos művek r. t.**Alapítási tervezet.**

Alulírottak „Felcsiki műmalom és elektromos művek részvénytársaság” címmel és cégjegyzéssel részvénytársaságot alapítanak.

1. A részvénytársaság és a címben jelzett üzemek székhelye: Várdotfalva (Csikm.)

2. a) A társaság célja: Várdotfalva és környékének villanyárammal való ellátása és egy a mai követelményeknek megfelelő modern műmalom létesítése.

b) Mindazon anyagoknak, felszereléseknek és egyéb szükségleti cikkeknek beszerzése, melyek a 2. a) alatt jelzett cél elérésére szükségesnek és alkalmasnak mutatkoznak.

3. A vállalat tartalma határozatlan.

4. Alapítók: Frank Miklós mérnök költség-számítása alapján egyelőre 200000 korona, mely összegnek összehozására alulírottak 400 db egyenként 500 korona névértékű részvényt bocsájtanak ki.

A részvényjegyzők kötelesek a részvények névértékének 40%-át a jegyzés alkalmával készpénzben lefizetni. Erről az összegről a felek ideiglenes részvényutalványokat kapnak. Az eredeti részvények a teljes befizetés után adtnak ki.

Az alapítóke hátralékos 60%-nak befizetése határidejét az igazgatóság határozza meg és teszi alkalmas módon annak idején közhirrre. Azon részvénytulajdonosok, akik az igazgatóság felhívására a hátralékos részletek befizetésével késedelmeskednek, 6%-os késedelmi kamatot tartoznak fizetni. Azokkal szemben, akik a befizetést egyáltalán elmulasztják, jogosult az igazgatóság a már befizetett összeget megtartani és a kiadott részvényutalványt semmienek nyilvánítani. A bennmaradt összeg a tartalékalap javára fordítatik. Továbbá jogában áll az igazgatóságnak az esetleg ilyen módon keletkezett hiányok pótlására újabb részvényeket kibocsájtani.

5. A részvények osztatlanok és bemutatóra szólnak.

6. Tuljegyzés esetén az alapítók egyszerű szótöbbséggel, fejenként számítva a szavazatokat, döntenek a fölött, hogy a jegyzések elfogadottnak-e, vagy nem.

7. Az első igazgatóságot az alapítók nevezik ki.

8. A részvényaláírás zárideje: 1919. évi június hó 25. Az alakuló közgyűlés 1919. évi július 1-én Várdotfalva község-házában tartatik meg.

9. Minden a társaság érdekeit érintő közlemény a Csikszeredában megjelenő „Csiki Lapok”-ban, esetleg falragaszokban jelenik meg, s befizetések elfogadását a „Csikszeredai Takarékpénztár r. t.” és a „Csikmgyei Székelybank r. t.” voltak szívesek elvállalni.

Megjegyezzük még azt, hogy Várdotfalva község ezen üzemek létesítésének szükségességét és üdvös voltát kimondotta, a villanyárammal való ellátást örömmel engedélyezte és a közbirtokosság a vilamos hálózathoz szükséges póznák kitermelését és beszállítását elvállalta a kapandó közvilágítás fejében.

Ezek előre bocsátása után a részvények jegyzésére az érdeklődők figyelmét tisztelettel felhívjuk.

Várdotfalva, 1919. évi május hó 28-án.

„Felcsiki Műmalom és Elektromos Művek Részvénytársaság.”

1. Ambrus Dénes m. államp. tanácsos Csiksomlyó.

2. Bálint Lajos főesperes Csiksomlyó.

3. Bartalis Ágoston ny. főszolgabíró, birtokos Csiktaploca.

4. Buzás János ig. tanító, birtokos, Csiktaploca.

5. Csikszeredai Takarékpénztár r. t. Csikszereda.

6. Csizsér Imre vm. árvaszéki ülnök, birtokos Taploca.

7. Fosztó Géza birtokos Csiksomlyó.

8. P. Kovács Atanáz Szent Ferenc-rendi házfőnök Csiksomlyó.

9. Kovács András tanítóképző int. igazgató Csiksomlyó.

Nyomatott Várkar L. könyvnyomdájában, Csikszeredában.

10. Kovács János rendőrkapitány, birtokos Csikszereda.

11. Dr. Kolonics Dénes körorvos Csiksomlyó.

12. Meskó Kálmán birtokos Csiksomlyó.

13. Id. Pál Gábor kir. tanácsos, birtokos Csiksomlyó.

14. Szentés Gergely birtokos Csiktaploca.

15. Várdotfalva község, mint erkölcsi testület.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

braesói főügynöksége kéri t. feleit és ügynökségeit, hogy a társaság részére most postán be nem küldhető díjakat, a Csikszeredai Takarékpénztárnai Csikszeredában, vagy az Alcsiki Bank R. T.-nél Csikszentmartonban, vagy a Gyergyói első takarékpénztár r. t.-nél Gyergyószentmiklóson folyóezamlája javára befizetni szíveskedjenek, amely befizetések ellenében a vonatkozó díjértéket a főügynökség meg fogja küldeni.

A társaság működését rendszeresen folytatja, kötelezettségeinek eleget tesz. 2-3

Értesítés!

Székely és Réti erdőnyerszi bútorgyár r. t. Marosvásárhelyt, előnyösen ismert cég, intézetünknel **mintaszobákat**

helyezett el, melyek minőség és ár tekintetében a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik. — A mintaszobák intézetünk külön helyiségében megtekinthetők és megrendelések ugyanitt felvételnek. 13—

Agrár takarékpénztár r. t. fiókja Csikszereda.

Értesítem a tisztelt megrendelőmet, hogy **ÉPÜLET ÉS MŰBUTOR ASZTALOS MŰHELYEM** újra megnyitottam és elvállalok e szakmába vágó mindennemű javítást is a lehető legolcsóbban. 9-13

Tisztelettel: **BOTÁR GÉZA** Csikvárdotfalva, (Bocskor-féle ház.)

Fedélcserepet, palát, meszet, cementet, gipszet, stucatur nádat, cementcsöveket, kutgyűrűket stb., stb., mindenféle építési anyagot állandóan raktáron tart s azok bármikor kaphatók **Nagymihály Sándor** csikszeredai, tusnádi, sepsiszentgyörgyi és kézdivásárhelyi építési anyagraktárából. 44

Van szerencsém a t. vevőim tudomására hozni, hogy ujonnan berendezett **cukrászdámat**

Apaffy Mihály-utca 22. házszám alól az Apaffy Mihály-utca 20. házszám alá helyeztem át, hol naponta továbbra is állandóan nagy választékban állnak **torták, izletes sütemények, fagyalítak, valamint cukorkák**

a m. t. közönség rendelkezésére. Megrendeléseket úgy helyben, mint vidékre a legpontosabban eszközölök. — Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel

IMRE ELEK cukrász, Csikszereda. 4-5

Sz. 4245—1919.

árvaszki.

Árverési hirdetmény.

Csikvármegye árvaszéke nehaj csikszentmártoni B. Cze Antal hagyatéka ügyében a kis- és a nagykorú Balla örökösök tulajdonát képező, Csikszeredában a Szentléleki-ut mentén elterülő **belsősegeket nyilvános árverésen 1919. évi június hó 15 én délelőtt 11 órakor a helyszínén eladja.**

Árverési feltételek és a terület nagysága az árvaszéknél bármikor megtudhatók.

Csikvármegye árvaszéke:

Csikszereda, 1919. évi június 4-én.

Dr. Élthes Gyula, árvaszéki elnök.

Árverési hirdetmény.

Alulírott közhirrre teszem, hogy Csikszeredában a Vörösmarthy utca 6. szám alatti **leegott házamat és belső telket** szép idő esetén **1919. évi június hó 19-én d. u. 3 órakor** a helyszínén, ellenesetben a tanácsház termében tartandó nyilvános önkéntes árverésen, a legtöbbet ígérő árverezőnek eladatik.

Árverezni szándékozók tartoznak 6000 koronát bánatpénz gyanánt, az árverés megkezdése előtt letétbe helyezni.

Csikszereda, 1919. június hó 4. én.

1-2 **Özv. Kalamár Imrené.**

FAJBOROK

u. m.: rizling, leányka, tramin, bakar, oportó stb. jutányos áron kaphatók bármilyen nagy mennyiségben és kölcsön hordókban. Valamint mindennemű

SZESZESITALOK,

cognac és likör is kicsinyben és nagyban. — A tisztelt vevők becses pártfogását kéri

Neumann Benő Szászrégen.

36—

Eladó egy favázás épület, mely 125 m. hosszú és 5-50 m. széles, Koczka és Bálánál, Csikszeredában.

Gonjurázva: Subit. Joan Fraclu.